

עאדא

עלון קהילת יהודי לוב

סיוון -
תמוז
תשס"ה
יוני-יולי
2005

94

מה ב"עאדא" הפעם:

ממנהגי הכנסת ספר תורה
מדוע לא אומרים תחנון 40 יום

יוליוס בנימין - חייל ארצישראלי
חייל ארצישראלי, מצלם יהודים בלוב למען הדורות הבאים

נשכחתי כמת מלב
סיפור עצוב וכואב, מרתיח ומקומם על התנכלות המוסדות
לניסים חיון ז"ל, מדוכא ביסורים, בודד וגלמוד

זכרון עדות - קהילת מסיללאת'ה
הצצה אל חיי היום יום של קהילת מסיללאת'ה כפי שעולה
מתוך כתב יד של הקהילה

מה חדש במרכז "אור שלום"
דיווח על פעילות המרכז

המטבח הלובי - בוריק

מרכז "אור שלום"

לשימור והנחלת מורשת יהודי לוב
ע"ש ר' שלום מייאר זצוק"ל
ור' שלום בנעמייה זצ"ל

תוכן העניינים:

- [3] **מכתבים למערכת**
- [4] **ממנהגי הכנסת ספר תורה**
מדוע לא אומרים תחנון 40 יום
משה ג'יעאן (זרקא)
- [5] **יוליוס בנימין - חייל ארצישראלי**
חייל ארצישראלי, מצלם יהודים בלב
למען הדורות הבאים
בנעטיה פדהצור
- [7] **נשכחתי כמת מלב**
סיפור עצוב וכואב, מרתיה ומקומם
על התנכלות המוסדות לניסים חיון
ז"ל, מדזכא ביסורים, בודד וגלמוד
בנעטיה פדהצור
- [10] **זכרון עדות - קהילת מסיללאתה**
הצצה אל חיי היום יום של קהילת
מסיללאתה כפי שעולה מתוך כתב
יד של הקהילה
ג'יעאן יוסף
- [12] **מה חדש במרכז "אור שלום"**
דיווח על פעילות המרכז
- [14] **המטבח הלובי - בוריק**
לידיה בנעטיה
- [15] **לזכרם**

המטרה האמיתית ...

זה עשר שנים, שמרכז "אור שלום" פועל בכל הערוצים האפשריים, כדי לאסוף ולרכז חומרים ופריטים, לעודד ולחזק צעירים ואנשי אקדמיה לכתוב עבודות ומחקרים אודות ועל הקהילה, להגיע אל בני הקהילה באשר הם באמצעות תערוכות ניידות, לחבר ולעורר נשכחות אצל המבוגרים יחד עם הבנים והבנות, נכדים ונכדות באמצעות העיתון "עאדא", לנסות ולחבר את הצעירים הבקיאים ברזי המחשב, ולקרבים חזרה אל המסורת והמורשת באמצעות אתר האינטרנט של המרכז ועוד ועוד.

המרכז עושה זאת מתוך הכרה עמוקה בכך, שלהבדיל ממוזיאון ובו פריטים למכירה, דחוסים בחוסר סדר ועניין, שגורמים אולי לחלק מאיתנו ריגוש קל ורגעי, לטווח ארוך, סוגיית שמירת נכסי התרבות שלנו כקהילה, תיקבע ותוכרע רק באמצעות פעולות קושרות, פעולות מעודדות, פעולות המלמדות את הדור החדש, הדור אשר לא ידע את הגולה.

לכן, במשך השנים, גם ללא בית קבע, וללא תערוכות, מוזיאונים, בתי מורשת, מפגשים עם בכירים ושוועי עולם והרבה מילים גבוהות, פעלנו כדי להביא את יפי מורשתנו, אליכם בני הקהילה.

סקירה מקיפה של פעילות המרכז מעידה על תפישת עולם שלנו, שבה האדם, כבן עדה, הוא העיקר וכל השאר רק תפאורה (חשובה, אבל פחות).

ידעותיו של בן העדה, בכל נקודת זמן, הן שתקבענה אם הדור החדש שאנו מגדלים, ידע להמשיך ולגרור את עגלת המורשת עוד דור ועוד דור באותה דבקות ונחישות שבה העבירו אבותינו ואבות אבותינו.

לכן, בצד ההכנות הבלתי פוסקות, לאורך עשר שנות הפעילות, להקמת מוזיאון ייחודי, השקענו הון ואון רבים בבני הקהילה, בקיום פעילויות חשובות, שבפועל, הן שגרמו בפועל, לקהילה שלנו, ת"ל, להתעורר ולבקש עוד ועוד.

הוצאנו את העיתון "עאדא" כי ידענו שבאמצעותו נצליח להדביק את הקוראים ב"חידק". ואכן הצלחנו להדביק אלפים במחלת המורשת, ברצון לדעת ולהעמיק עוד ועוד בעבר, בארץ מולדת אבותינו.

זיהינו פוטנציאל אדיר של חיבור הנוער והצעירים עם המורשת, דרך האינטרנט, הפנינו משאבים רבים אל המגרש הטבעי שלהם - המחשב - והקמנו לפני כ 5 שנים אתר אינטרנט לתפארת, שמרכז סביבו מאות משתמשים רשומים, שפוקדים אותו מעת לעת, חלקם מידי יום ואף פעמים רבות בכל יום. דרכו הם מתעדכנים, בו הם פוגשים חברים ובפגשו שוטחים שאלות ומבקשים תשובות.

הוצאנו לאור פרסומים רבים ושונים - ספרי קודש מכתבי רבותינו, קלטות ודיסקים עם מבחר פריטים ותפילות, לוח שנה ייחודי שלה היה כדוגמת קודם.

הזלנו כסף וסיכנו שליחים, כדי להביא מראות וידיעות חשובות, מהארץ אותה עזבו אבותינו, ארץ לוב.

ולאחרונה, לאחר מאמצים רבים, בלי עזרה מקולגות לתחום, הייתי אומר עד כדי הערמת קשיים, חילקנו מלגות ל 15 סטודנטים בני הקהילה, במטרה לעודד אותם ולאפשר להם, בראש שקט יותר, להתרכז בלימודים ולהצלח.

וכל זאת בשעה שאנו לא מקבלים אגורה שחוקה משום גורם ממלכתי או מוניציפאלי.

אנו מאמינים, שרק בעשייה פעילה ומרובה, בנוסף לתצוגות סטטיות, יש סיכוי לקידום בני הקהילה בכל תחומי החיים, כשהם מצוידים במטען רוחני שלווה אותם לאורך כל שנות חייהם.

כך ורק כך, נזכה להקים לחנך דור עם שורשים נטועים עמוק בעבר ועתיד ישראל מבטיח .

שלכם, בנעטיה פדהצור

העלון יוצא לאור בסיוע המתפללים ועד בית הכנסת "בית אל", בת-ים

הגליון מוקדש לזכר אבינו וסבנו היקר

ר' יעקב (גובה) בן עטיה זצ"ל
בן רחל וכלופה ז"ל

נפ' ט"ו תמוז תשל"ט

ת.נ.צ.ב.ה.

מרכז "אור שלום"
לשימור והנחלת מורשת יהודי לוב ע"ש ר' שלום טייאר זצוק"ל ור' שלום בנעטיה זצ"ל בת-ים

כתובת: ת.ד. 297, בת-ים
טל': 050-5307752 03-6593993
פקס: 03-5078817
אינטרנט: www.or-shalom.org.il
אי-מייל: info@or-shalom.org.il

העיתון מופץ למנויים פרטיים ולבתי כנסת. לפרטים נוספים נא לפנות לטל' לעיל.

יום עצמאות ישראל
מאת: ארבל חמים, פ"ת

הוויכוח הזה לעניין הוצאת ספר תורה ביום העצמאות, הוא רק קצה הקרחון במאבק השקט שהופך רועש ועקרוני מיום ליום, עם קבוצות "מתחזקים", השמים ללעג את מנהגי אבותינו, כשהם מצילים את החולשה של רבים מהמבוגרים בציבור וכופים עליהם מנהגים והנהגות שכולן מבית היוצר של הרה"ג, הרב עובדיה יוסף שליט"א !!!

על זה אמרו בשעתו - ויקומו המלפפונים ויכו את הגגן ...

פתאום המנהג להוציא ספר תורה מיוחד לחתן כבר לא ראוי ואפשר להסתפק בקריאה מתוך חומש ... לא להניח תפילין בתפילת שחרית בט' באב - הס מלהזכיר, הרב אמר שכן מניחים ועל כן כל האחרים, כולל בעלי תפילה וחזנים מבוגרים - לא יודעים דבר וחצי דבר בהלכה ובמנהגים -

הרב עובדיה אמר, כל השאר אוויר !!! לעמוד כולם במעמד עשרת הדברות - אבוי ואבוי .. יש בכך משום בזוי החלקים האחרים בתורה שבהם אנו יושבים ! מדוע להקפיד לקיים מנהגים שונים, אבל להוציא ספר תורה ביום עצמאות - זה כבר סיפור אחר ?

אני מבקש להבהיר שאין לי דבר וחצי דבר נגד הרב עובדיה יוסף, נהפוך הוא - יש לי הערכה רבה לידע שלו, ואגן זו זכותו לפסוק לאלה שקיבלו את פסיקותיו בבחינת "עשה לך רב" אבל אין לאיש זכות להטיל דופי באלה הנשמעים לרבנים אחרים, או נוהגים לפי מסורת אבות, שקבלו מאבותיהם, שקיבלו מאבותיהם מזה אלפי שנים.

בל נשכח, שלמרות שהציונות הדתית הייתה בעצם חלק מהיום יום של כל יהודי באשר הוא, זכות ההתנעה והמאבק הציוני שמורים דווקא לראשי הציונות החילונית, עם כל הרעות החולות שלה, עם כל הפשרות שרצו לקחת בדרך ...

אילולי מאבקו של הרצל והבאים אחריו, ובהם ראשי הציונות בלוב - אליהו נחאייסי, ציון שאול אדאדי, הרב פריג'א זוארץ, יעקב פרג'ון, עמישיד גואטה, ר' כמוס עגיב ואחרים, לא הייתה קמה מדינת ישראל, בה אנו חיים, איש באמונתו ובדרכו.

אילולי המאבק להגשמת הרעיון הציוני, היינו עדיין מהלכים בסימטאות החארה של טריפולי או בכפרים בינות לאוכלוסיה ערבית עויינת, ביוב ברחובות ומים ששואבים מרהטים בקצה הרחוב.

ולעינינו - אכן, ארץ ישראל, במובן הפיזי שלה, יקרה לכל אחד ואחד מעם ישראל, כל אחד בדרכו שלו.

מדינת ישראל, על כל המשתמע מכך היא כבר סיפור אחר !!!

אינני מקבל את ההסבר לכך שהרב הרבנים שקבע כי יום העצמאות למדינת ישראל יחוג בין היתר בהוצאת ספר תורה בתפילת שחרית וגם בתפילת מנחה, לא ידע או לא היה מעודכן מספיק ועל כן קבע את שקבע !!!

יש בזה יותר מהעלבה ורמיסת כבוד הרבנים המכובדים (ר' חי גאביזון, ר' כמוס נחאייסי, ר' יששכר חכמון והרב הראשי שלמה אילוז זכר צדיקים כולם לברכה), לומר שלא ראו את התמונה הכוללת !!!

בטוחני, שכשקבעו את שקבעו, הגיעו כבר לאחזניהם השמועות על מצב הדת הירוד ביותר בארץ, על כי השלטונות לא בדיוק משתייכים למשפחות הכוהנים או הלויים וכי כבוד השבת נרמס בראש חוצות ברחובות תל-אביב ואף ירושלים, ובכל זאת החליטו מ המעמד ניסי דיו ומחייב תגובה הולמת !!!

מדוע אחינו ממוסדות "יגדיל תורה" ודומיהם, כגוף או בודדים, כל עוד מדובר במנהגים ובנוסחי תפילה, נוהגים כדעת רבותינו ויש לומר בקנאות ובדבקות יתר, גם אם הדבר הוא בניגוד לדעת פוסק הדור, הרב עובדיה שליט"א וכשזה נוגע בסוגיות מסובכות יותר, מבקשים אותנו ליישר קו ?

אם רבותינו היו קדושים וצדיקים מספיק כדי שנתפלל לפי הנוסח שקבעו, ננהג לפעמים קצת אחרת מאחרים - אז אנו ננהג כך לאורך כל הדרך, גם אם יש לנו בעייה עם הישות המתקראת "מדינת ישראל" להבדיל מ "ארץ ישראל".

ההתעקשות שלי, אותה אתה מכנה "מוכח בשער", על קיום הנוסח הזה של "חגיגות יום העצמאות" היא אך ורק משום שאני, ורבים מאוד כמוני, חשים שקבוצות מסוימות, הן בחברה הישראלית, אבל במיוחד בקרבנו, בני העדה הלובית, מושכות את "קיום הדת" שידענו ושקבלנו מאבותינו ורבותינו, אל מחוזות אחרים, קיצוניים ובלתי מתפשרים, בהם מדינת ישראל איננה "המדינה שלנו", "לא לזה פיללנו" ועל כן אפשר וחובה אפילו לקרוא "תחנון" ביום העצמאות !!!

אבקש בתחילת דברי לברך את העורך בברכת "חזק וברוך" על כל פועלו למען קהילת הקודש יהדות לוב, בארצנו הקדושה (ולא להתיימש כלל).

אבקש להגיב למאמר בעלון האחרון, בנושא "יום העצמאות" בו כב' עמד כמוכיח בשער לאלו שלא נוהגים כמותו, או כמנהג אבותינו בגולה, כגון ארגון "יגדיל תורה" שזוכה אני ב"ה להימנות עם פעיליו. ע"כ אני תוהה האם רק יום העצמאות "יציל את המצב" ?

ידוע הרי, שלכל יהודי באשר הוא - חרדי, דתי-ציוני, מסורתי, חילוני וכו', ארץ ישראל יקרה לו מאוד, וכל אחד בדרכו שלו יודע איך להביע את אהבתו אליה, וזו בעצם השאלה, אם מבקשים דעת חכמים צריך לבקש אותה לא רק ליום עצמאות, אלא צריך לבקש אותה בכל יום ויום, שבת ומועד, ולא לעשות את "העיקר תפל והתפל עיקר" והמבין יבין.

ע"כ ידידי המלומד, חשיבות קדושת הארץ אין לה עוררין, ואותו כנ"ל הקמת המדינה ומה גם שאנו חיים בה ב"ה כיום, עם כל המצב הכלכלי והבטיחוני הקשה, הרי כל יום עצמאות, אותה ציונות שמזכירים אנו בתפילתנו מידי יום, למרות שלצערנו בית מקדשנו עדיין לא נבנה ולא נגאלנו, תפילה כולנו כאיש אחד, בלב אחד, לפני מעמד מתן תורה, שנתאחד ונשמע לדעת רבותינו בעת הזאת, ולא רק את אשר מתאים לנו ונוח לנו לישם, אלא דעת תורה ודעת חכמים, אז עד הסוף ובכל מצב.

ולידעיה, קורה שישנה מחלוקת חכמים כתוצאה מחכם שנעלמה ממנו התמונה המלאה, ופוסקים הלכה לדעת רוב החכמים שהתמונה מושלמת לעיניהם ולדעת מרן, פוסק הדור, הרה"ג עובדיה יוסף שליט"א, שבארץ ישראל, כולם מיישרים קו, והולמים לפי מרן הבית יוסף לכל דבר ועניין.

תגובת העורך:

תודה לידידי חמים ארבל על הברכות והאיחולים. אכן, מיום שהפך שותף פעיל בפעילות מוסדות "יגדיל תורה" חדרה, מורגשת תרומתו ובמיוחד בא הדבר לידי ביטוי בתוכן ובגיוון של העלון "יגדיל תורה".

מבצע ל 200 נרשמים בלבד !!!

הצטרפו כחברים למרכז "אור שלום" ותקבלו:

- מנוי שנתי על העיתון "עאדא" (6 גליונות)
- לוח שנה ייחודי לקהילת יהודי לוב (בראש השנה העברי)
- חברות המקנה זכאות להנחות ברכישת קלטות, דיסקים וספרים
- DVD "בחזרה ללוב" - ביקור שליח מרכז "אור שלום" בלוב בשנה שעברה

הכל יחד תמורה **120** ₪ בלבד

נא לשלוח צ'ק בלבד - לפקודת "אור שלום", ת.ד. 297, בת-ים

הזדרזו והצטרפו

כמות ה DVD מוגבלת

ממנהיגי הכנסת ספר תורה אנגלי ייחודי

מאת: משה בן יוסף ג'יעאן (זרקביא) *

בספר "השומר אמת", מאת ר' אברהם ח.אדאדי זצ"ל, כתוב: שכאשר מביאים ספר תורה חדש לבית כנסת, נהגו יהודי לוב, להוציא אותו ולקרוא בו, ארבעה שבועות, ואם זה ספר תורה ישן, מוציאים אותו רק שני שבועות. למרות זאת היו קהילות בלוב, ביניהם קהילות יהודי מצרואה וזליתן, שכאשר מביאים ספר תורה חדש לבית כנסת, היו מוציאים אותו וקוראים בו פרשת שבוע, במשך ארבעים יום, מיום הכנסתו לבית הכנסת. ובמשך ארבעים יום אלה, נהגו גם שלא לומר "וידוי" [אנא] ו"נפילת אפיים".

רבים מבני העדה בארץ, התלבטו אם יש להמשיך ולקיים מנהג זה, מכיון שלא מצאו לו סימוכין מן המקורות. ניסיתי גם אני, לחפש סימוכין בכתובים למקורו של מנהג זה, ולא מצאתי. עד אשר לאחרונה, מתוך עיוני בספרי הקודש, ותוך כדי המחקר שעסקתי בו בנושא יהודי לוב, יצא לי לשוחח עם זקני הדור גם בנושא זה, ומהם הבנתי, כי מנהג זה אכן מבוסס על אדני קודש. וזאת על סמך הכתוב: "ואנוכי עמדתי בהר כימים הראשונים, ארבעים יום וארבעים לילה". שמדוע, משה רבנו ע"ה, עלה להר שלוש פעמים, ובכל פעם התעכב שם ארבעים יום וארבעים לילה. בפעם הראשונה עלה להביא את הלוחות הראשונים, בפעם השנייה, עלה להתפלל על עוון העגל, ובפעם השלישית, עלה להביא את הלוחות השניים. על זה אומר רש"י, שפסוק זה - "ואנוכי עמדתי וכו'", מדבר על הבאת הלוחות הראשונים, והבאת הלוחות השניים, שעל שניהם נאמר "עמדתי". לשון עמידה של שמחה [כאן מדובר על תפילת העמידה], שבימים אלה, ה' היה מרוצה לישראל "בשמחה ובלב שלם", כדברי רש"י. לעומת ארבעים יום האמצעיים, עליהם נאמר "ואתנפל" - לשון נפילת אפיים [שאז משה רבנו ע"ה בתפילתו אמר יג' מידות עם נפילת אפיים]. וזה היה אחרי שבירת הלוחות ביום יז' בתמוז. מכאן יש להבין, שלגבי הבאת הלוחות, הן בפעם הראשונה והן בשנייה, לא הייתה "נפילה" [נפילת אפיים], אלא עמידה של שמחה [תפילת עמידה] [בלחש] שאין אחריה נפילת אפיים].

המעוניין לקבל פרטים נוספים יפנה למחבר: 09-8338035

* המחבר הוא מורה, מחנך, חוקר ומחבר ספרים על נושא קהילות יהודי לוב

מכיון שהבאת הלוחות בשתי הפעמים היו לוחות חדשים, והם היו בבחינת ס'ת חדש, ובכל פעם השמחה נמשכה ארבעים יום, לכן בני העדה הלובית, בהכנסת ספר תורה חדש, נהגו כמו במן תורה, להעביר ארבעים יום שיהיו ימי שמחה. מוציאים ספר תורה החדש ארבעים יום, ובמשך ארבעים יום אלה, גם לא אומרים תחנון ונפילת אפיים. ובכדי שטקס הכנסת ספר התורה החדש, קרוב ככל האפשר לחג השבועות, כדי שארבעים יום אלה, של השמחה, יהיו חופפים את ארבעים היום בהם עלה משה רבנו ע"ה להביא את הלוחות, ויסיימו סמוך ל"ז בתמוז. שאז אפשר כבר לומר נפילת אפיים, כמו משה רבנו ע"ה בשעתו שאמר נפילת אפיים בתפילתו, ובשל כך, לדברי בעלי הספרים "חיי אברהם" ו"בית מנוחה", שהם מידוע ספרים שמשתמשים בהם יהודי לוב, שבשעת הוצאת ספר תורה, יש הנוהגים לומר את הפסוק "תורת ה' תמימה וכו' עד 'החוסים בו'", שיש בהם ארבעים תיבות, שהם כנגד ארבעים יום שנתנה בהם התורה וכנגד ארבעים יום שבהם ישב משה בהר, לקבל את התורה".

יוסף מנחם חוהר

במבחר שירי טריפולי

להשיג אצל משה בוארון 09-8346101

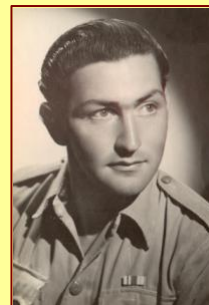

תוכנת מחשב ייחודית לבתי כנסת

- כרטסת מתפללים
- מכירת מצוות
- הפקת קבלות
- ניהול קופה
- הוצאות
- מעקב בנקים וקופה קטנה
- תזרים מזומנים ודוחו"ת שונים

רשימת תפילות		רשימת תפילות	
שם	מחיר	שם	מחיר
תפילת שחרית	10.00	תפילת מוסף	10.00
תפילת מוסף	10.00	תפילת ערבית	10.00
תפילת ערבית	10.00	תפילת שבת	10.00
תפילת שבת	10.00	תפילת יום טוב	10.00
תפילת יום טוב	10.00	תפילת יום ראשון	10.00
תפילת יום ראשון	10.00	תפילת יום שני	10.00
תפילת יום שני	10.00	תפילת יום שלישי	10.00
תפילת יום שלישי	10.00	תפילת יום רביעי	10.00
תפילת יום רביעי	10.00	תפילת יום פריש	10.00
תפילת יום פריש	10.00	תפילת יום ראשון	10.00
תפילת יום ראשון	10.00	תפילת יום שני	10.00
תפילת יום שני	10.00	תפילת יום שלישי	10.00
תפילת יום שלישי	10.00	תפילת יום רביעי	10.00
תפילת יום רביעי	10.00	תפילת יום פריש	10.00
תפילת יום פריש	10.00	תפילת יום ראשון	10.00
תפילת יום ראשון	10.00	תפילת יום שני	10.00
תפילת יום שני	10.00	תפילת יום שלישי	10.00
תפילת יום שלישי	10.00	תפילת יום רביעי	10.00
תפילת יום רביעי	10.00	תפילת יום פריש	10.00
תפילת יום פריש	10.00	תפילת יום ראשון	10.00
תפילת יום ראשון	10.00	תפילת יום שני	10.00
תפילת יום שני	10.00	תפילת יום שלישי	10.00
תפילת יום שלישי	10.00	תפילת יום רביעי	10.00
תפילת יום רביעי	10.00	תפילת יום פריש	10.00
תפילת יום פריש	10.00	תפילת יום ראשון	10.00
תפילת יום ראשון	10.00	תפילת יום שני	10.00
תפילת יום שני	10.00	תפילת יום שלישי	10.00
תפילת יום שלישי	10.00	תפילת יום רביעי	10.00
תפילת יום רביעי	10.00	תפילת יום פריש	10.00
תפילת יום פריש	10.00	תפילת יום ראשון	10.00
תפילת יום ראשון	10.00	תפילת יום שני	10.00
תפילת יום שני	10.00	תפילת יום שלישי	10.00
תפילת יום שלישי	10.00	תפילת יום רביעי	10.00
תפילת יום רביעי	10.00	תפילת יום פריש	10.00
תפילת יום פריש	10.00	תפילת יום ראשון	10.00
תפילת יום ראשון	10.00	תפילת יום שני	10.00
תפילת יום שני	10.00	תפילת יום שלישי	10.00
תפילת יום שלישי	10.00	תפילת יום רביעי	10.00
תפילת יום רביעי	10.00	תפילת יום פריש	10.00
תפילת יום פריש	10.00	תפילת יום ראשון	10.00
תפילת יום ראשון	10.00	תפילת יום שני	10.00
תפילת יום שני	10.00	תפילת יום שלישי	10.00
תפילת יום שלישי	10.00	תפילת יום רביעי	10.00
תפילת יום רביעי	10.00	תפילת יום פריש	10.00
תפילת יום פריש	10.00	תפילת יום ראשון	10.00
תפילת יום ראשון	10.00	תפילת יום שני	10.00
תפילת יום שני	10.00	תפילת יום שלישי	10.00
תפילת יום שלישי	10.00	תפילת יום רביעי	10.00
תפילת יום רביעי	10.00	תפילת יום פריש	10.00
תפילת יום פריש	10.00	תפילת יום ראשון	10.00
תפילת יום ראשון	10.00	תפילת יום שני	10.00
תפילת יום שני	10.00	תפילת יום שלישי	10.00
תפילת יום שלישי	10.00	תפילת יום רביעי	10.00
תפילת יום רביעי	10.00	תפילת יום פריש	10.00
תפילת יום פריש	10.00	תפילת יום ראשון	10.00
תפילת יום ראשון	10.00	תפילת יום שני	10.00
תפילת יום שני	10.00	תפילת יום שלישי	10.00
תפילת יום שלישי	10.00	תפילת יום רביעי	10.00
תפילת יום רביעי	10.00	תפילת יום פריש	10.00
תפילת יום פריש	10.00	תפילת יום ראשון	10.00
תפילת יום ראשון	10.00	תפילת יום שני	10.00
תפילת יום שני	10.00	תפילת יום שלישי	10.00
תפילת יום שלישי	10.00	תפילת יום רביעי	10.00
תפילת יום רביעי	10.00	תפילת יום פריש	10.00
תפילת יום פריש	10.00	תפילת יום ראשון	10.00
תפילת יום ראשון	10.00	תפילת יום שני	10.00
תפילת יום שני	10.00	תפילת יום שלישי	10.00
תפילת יום שלישי	10.00	תפילת יום רביעי	10.00
תפילת יום רביעי	10.00	תפילת יום פריש	10.00
תפילת יום פריש	10.00	תפילת יום ראשון	10.00
תפילת יום ראשון	10.00	תפילת יום שני	10.00
תפילת יום שני	10.00	תפילת יום שלישי	10.00
תפילת יום שלישי	10.00	תפילת יום רביעי	10.00
תפילת יום רביעי	10.00	תפילת יום פריש	10.00
תפילת יום פריש	10.00	תפילת יום ראשון	10.00
תפילת יום ראשון	10.00	תפילת יום שני	10.00
תפילת יום שני	10.00	תפילת יום שלישי	10.00
תפילת יום שלישי	10.00	תפילת יום רביעי	10.00
תפילת יום רביעי	10.00	תפילת יום פריש	10.00
תפילת יום פריש	10.00	תפילת יום ראשון	10.00
תפילת יום ראשון	10.00	תפילת יום שני	10.00
תפילת יום שני	10.00	תפילת יום שלישי	10.00
תפילת יום שלישי	10.00	תפילת יום רביעי	10.00
תפילת יום רביעי	10.00	תפילת יום פריש	10.00
תפילת יום פריש	10.00	תפילת יום ראשון	10.00
תפילת יום ראשון	10.00	תפילת יום שני	10.00
תפילת יום שני	10.00	תפילת יום שלישי	10.00
תפילת יום שלישי	10.00	תפילת יום רביעי	10.00
תפילת יום רביעי	10.00	תפילת יום פריש	10.00
תפילת יום פריש	10.00	תפילת יום ראשון	10.00
תפילת יום ראשון	10.00	תפילת יום שני	10.00
תפילת יום שני	10.00	תפילת יום שלישי	10.00
תפילת יום שלישי	10.00	תפילת יום רביעי	10.00
תפילת יום רביעי	10.00	תפילת יום פריש	10.00
תפילת יום פריש	10.00	תפילת יום ראשון	10.00
תפילת יום ראשון	10.00	תפילת יום שני	10.00
תפילת יום שני	10.00	תפילת יום שלישי	10.00
תפילת יום שלישי	10.00	תפילת יום רביעי	10.00
תפילת יום רביעי	10.00	תפילת יום פריש	10.00
תפילת יום פריש	10.00	תפילת יום ראשון	10.00
תפילת יום ראשון	10.00	תפילת יום שני	10.00
תפילת יום שני	10.00	תפילת יום שלישי	10.00
תפילת יום שלישי	10.00	תפילת יום רביעי	10.00
תפילת יום רביעי	10.00	תפילת יום פריש	10.00
תפילת יום פריש	10.00	תפילת יום ראשון	10.00
תפילת יום ראשון	10.00	תפילת יום שני	10.00
תפילת יום שני	10.00	תפילת יום שלישי	10.00
תפילת יום שלישי	10.00	תפילת יום רביעי	10.00
תפילת יום רביעי	10.00	תפילת יום פריש	10.00
תפילת יום פריש	10.00	תפילת יום ראשון	10.00
תפילת יום ראשון	10.00	תפילת יום שני	10.00
תפילת יום שני	10.00	תפילת יום שלישי	10.00
תפילת יום שלישי	10.00	תפילת יום רביעי	10.00
תפילת יום רביעי	10.00	תפילת יום פריש	10.00
תפילת יום פריש	10.00	תפילת יום ראשון	10.00
תפילת יום ראשון	10.00	תפילת יום שני	10.00
תפילת יום שני	10.00	תפילת יום שלישי	10.00
תפילת יום שלישי	10.00	תפילת יום רביעי	10.00
תפילת יום רביעי	10.00	תפילת יום פריש	10.00
תפילת יום פריש	10.00	תפילת יום ראשון	10.00
תפילת יום ראשון	10.00	תפילת יום שני	10.00
תפילת יום שני	10.00	תפילת יום שלישי	10.00
תפילת יום שלישי	10.00	תפילת יום רביעי	10.00
תפילת יום רביעי	10.00	תפילת יום פריש	10.00
תפילת יום פריש	10.00	תפילת יום ראשון	10.00
תפילת יום ראשון	10.00	תפילת יום שני	10.00
תפילת יום שני	10.00	תפילת יום שלישי	10.00
תפילת יום שלישי	10.00	תפילת יום רביעי	10.00
תפילת יום רביעי	10.00	תפילת יום פריש	10.00
תפילת יום פריש	10.00	תפילת יום ראשון	10.00
תפילת יום ראשון	10.00	תפילת יום שני	10.00
תפילת יום שני	10.00	תפילת יום שלישי	10.00
תפילת יום שלישי	10.00	תפילת יום רביעי	10.00
תפילת יום רביעי	10.00	תפילת יום פריש	10.00
תפילת יום פריש	10.00	תפילת יום ראשון	10.00
תפילת יום ראשון	10.00	תפילת יום שני	10.00
תפילת יום שני	10.00	תפילת יום שלישי	10.00
תפילת יום שלישי	10.00	תפילת יום רביעי	10.00
תפילת יום רביעי	10.00	תפילת יום פריש	10.00
תפילת יום פריש	10.00	תפילת יום ראשון	10.00
תפילת יום ראשון	10.00	תפילת יום שני	10.00
תפילת יום שני	10.00	תפילת יום שלישי	10.00
תפילת יום שלישי	10.00	תפילת יום רביעי	10.00
תפילת יום רביעי	10.00	תפילת יום פריש	10.00
תפילת יום פריש	10.00	תפילת יום ראשון	10.00
תפילת יום ראשון	10.00	תפילת יום שני	10.00
תפילת יום שני	10.00	תפילת יום שלישי	10.00
תפילת יום שלישי	10.00	תפילת יום רביעי	10.00
תפילת יום רביעי	10.00	תפילת יום פריש	10.00
תפילת יום פריש	10.00	תפילת יום ראשון	10.00
תפילת יום ראשון	10.00	תפילת יום שני	10.00
תפילת יום שני	10.00	תפילת יום שלישי	10.00
תפילת יום שלישי	10.00	תפילת יום רביעי	10.00
תפילת יום רביעי	10.00	תפילת יום פריש	10.00
תפילת יום פריש	10.00	תפילת יום ראשון	10.00
תפילת יום ראשון	10.00	תפילת יום שני	10.00
תפילת יום שני	10.00	תפילת יום שלישי	10.00
תפילת יום שלישי	10.00	תפילת יום רביעי	10.00
תפילת יום רביעי	10.00	תפילת יום פריש	10.00
תפילת יום פריש	10.00	תפילת יום ראשון	10.00
תפילת יום ראשון	10.00	תפילת יום שני	10.00
תפילת יום שני	10.00	תפילת יום שלישי	10.00
תפילת יום שלישי	10.00	תפילת יום רביעי	10.00
תפילת יום רביעי	10.00	תפילת יום פריש	10.00
תפילת יום פריש	10.00	תפילת יום ראשון	10.00
תפילת יום ראשון	10.00	תפילת יום שני	10.00
תפילת יום שני	10.00	תפילת יום שלישי	10.00
תפילת יום שלישי	10.00	תפילת יום רביעי	10.00
תפילת יום רביעי	10.00	תפילת יום פריש	10.00
תפילת יום פריש	10.00	תפילת יום ראשון	10.00
תפילת יום ראשון	10.00	תפילת יום שני	10.00
תפילת יום שני	10.00	תפילת יום שלישי	10.00
תפילת יום שלישי	10.00	תפילת יום רביעי	10.00
תפילת יום רביעי	10.00	תפילת יום פריש	10.00
תפילת יום פריש			

יוליוס בנימין - חייל ארצישראלי

מתפללים ברחבה לפני "צלא לכבירא", טריפולי, ראש השנה תש"ה

באחד מימי שני, בשעות הצהריים - טלפון קטן מחבר בעבודה - "כנס ל Ynet, מדור תיירות, יש כתבה על יהדות בנגאזי ...". יודעים כולם שאני משוגע לדברים האלה, כן עבודה, לא עבודה ... אני כבר באתר. ובאתר, תמונות נדירות מאוסף יצחק פרוכטר, חייל ארצישראלי ששירת בלוב, תמונות של יהודים מקומיים עם חייל המגן דוד, חלקן מוכרות לי ממקורות אחרים, ותגובות הגולשים.

ואני אומר לעצמי, צריך להשיג את האוסף הזה, או לפחות לסרוק אותו!!! בין יתר התגובות של הקוראים, ובהם ידידתנו רחל דואני, ועדנה שטרן, בלטה תגובה חשובה של גולש בשם רוני בנימין, מכפר סבא בזו הלשון:

אבי יוליוס בנימין -

אבי ז"ל היה חייל בצבא הבריטי, היה גם הוא בין מצילי קהילת בנגאזי וטריפולי, צילם תמונות דומות והן קיימות אצל אימי שתחיה.

רוני בנימין, כפר סבא, 07.05.05

האדרנלין בדם מרקיע שחקים, הראש כבר מזמן לא בעבודה (לא נעים מהמעסיקים).

איך מגיעים לרוני בנימין, כפר סבא? חיפוש ב 144 מעלה שתי משפחות בנימין בכפר סבא ... התחלה טובה שעת צהריים, ואני לא מתקשר לזרים בשעות המנוחה ... צריך לעזאזל לחכות לשעה ארבע ... אבל מי יכול לחכות, כל דקה חשובה ...

מחכים ... השעה 16:00 אני מתקשר בשיחה הראשונה - בינגו, הגעתי לאשתו של רוני, והיא מנדבת את הפלאפון שלו. מיידית לפלאפון, רוני המום, איך הגעתי אליו? רק לפני כשעה הגיב לכתבה וכבר משיגים אותו - עזוב שטויות, העיקר מה עם התמונות של אביך המנוח? ובכלל ספר לי עליו קצת ...

"אבא שירת בצבא הבריטי בין השנים 39 ועד 46, חלק מהזמן שירת במג'ל תל אביב, ביחידת פירוק פצצות בנמלים וחלק בכל הנמלים אליהם הגיע הצבא הבריטי בצפון אפריקה.

את אמא, נְרָדָה, הכיר בשנת 1943, כששרת בנמל תל-אביב, היא תושבת תל-אביב, בת למשפחה ייקת לתפארת, שעלתה ארצה בשנת 1935, והוא עלם יפה תואר שהתמזל מזלו ועזב את אירופה לפני תחילת המלחמה ונוראות השואה.

התמונות אצל אמא, בחולון, בעבר רצתה למסור אותן לבית התפוצות, אך שם משום מה לא גילו עניין ...

תמונות ופרצופים, חלקם מוכרים, חלקם של רבנים ומתפללים סתם... נשים סוחבות דליי מים, ויהודים בין הסימטאות... כינוס מכבי טריפולי ומשחק הכדורגל בין מכבי טריפולי וקבוצת הצבא הבריטי ..

אנחנו מאוד מעוניינים, אני אומר לו, והוא מד מרם במכשיר אחר, טלפון לאימו...

האם, שמחה מאוד על העניין שאני מגלה ומפגש נקבע ליום שישי.

כל השאר היסטוריה

האוסף כאן, תודה לאל, לפני שאחרים, שלא כ"כ מבינים חשיבות החומר, שמו עליו יד.

הרשמים מן השיחה עם האישה שאיתו (היום כבת למעלה מ 80) הותירו רושם של אנשים מיוחדים מאוד, מבוני ומקימי הארץ.

והאוסף מעניין והאוסף מרגש

והוא "מצויץ" אל בית הכנסת "ד'אר בישי" בטריפולי ביום ראש השנה (45) בשעת התפילה ותקיעת השופר, ואל המתפללים מחוץ לבית הכנסת הגדול, אל אלה שהמקום צר מלהכל אותם. כולם עם טליתות משי, בהתעטפות אופיינית ליהודי לוב (ככה, על

ר' יעקב מכלוף זצ"ל בשובו מהתפילה

ועוד תמונות של מקומות...

ואני שואל את עצמי - מה גרם לאיש היקר הזה, לצלם את אותן תמונות שבהן כמעט והוא לא מופיע?! האם היהודים בהם פגש ומהם התלהב? האם המקום עצמו, הבניינים היפים?

תשובה לשאלה זו לא נוכל לקבל, משום שהצלם - החייל בנימין יוליוס החזיר נשמתו לבורא כבר לפני כ-20 שנה והוא בן 62 בלבד ...

גם המקורות כביכול, שראשיתה באותה שיחת טלפון עם החבר לעבודה וסופה בקבלת האוסף, מותירה תהיות על השגחה/סיעתה די שמיא ... קראו לכך איך שתוצו העיקר שבזכות חייל יהודי יקר, אנחנו זוכים לעוד הצצה אל קהילתנו המפוארת.

יהי זכרו ברוך, וברכת חיים ארוכים וטובים לגב' גרדה בנימין ומשפחתה על תרומתה.

תקיעת שופר בראש השנה, בבית הכנסת "ד'אר בישי"

תפילה בלבוש מלא ...

נשים שואבות מים מה "שישמה"

בית בחבע היהודי עם סמל מגן דוד מעל דלת הכניסה

יהודי זקן (עיור)

ראשיתה של הכתבה במס' תמונות ששלח אלינו אפרים זוארץ מבתי-ים, בנו של ר' בכור זוארץ זצ"ל. באחד הימים, כשעלה לקבר אביו, הוא נתקל במצבה עם שם מוכר, ניסים חיון. על לוח שיש גדול הצמוד לקיר ליד קברו של ניסים, גולל בצורה חד משמעית סיפור מרגש, מעניין ומסתורי.

חקרנו, בדקנו והצלחנו לאתר את הנפשות הפועלות, ולפניכם הסיפור המלא.

חורף 1944, טריפולי בירת לוב. **ניסים חיון**, בנם של ר' **מרדכי (חואתו) וואסי חיון** ואחיו של הרב **כלאפו חיון**, בחור כבן 25, ירא שמים, מלווה כמיד לילה את רבו הסג נהור אל ומתיקון חצות באחד מבתי הכנסת ברובע היהודי. הלילה הסוער באופן מיוחד, איננו מרתייע את השניים, והם יחד, לאחר אמירת התיקון, צועדים יחדיו בין הסמטאות ה"חארה לווסטייה", אל המיטה החמה. ניסים דואג להחזיר את הרב לביתו ופונה ללכת לביתו גם כן.

בסימטה חשוכה וצדדית, ניסים לא מבחין בבור גדול ועמוק שהשאירו אחריהם עובדים, ללא גידור מתאים, ונופל פנימה

... הוא נחבל קשות, מנסה בכל כוחותיו לצעוק לעזרה, אך קולות הברקים והגשם השוטף לא מסייעים. כך עובר הלילה, וניסים, בתוך הבור המלא ברובו מים קרים, נמצא בבוקר ע"י הפועלים כשהוא משותק בשתי רגליו וביד אחת, כמעט ומת.

הפועלים מוציאים את ניסים, והוא, בדרך פלאית, מצליח להשתקם במעט. לאחר תקופת התאוששות, נותר אמנם מרותק לכסא, אך צלול ובריא ברוחו וביתר חלקי גופו.

עם השנים הוא מוסיף ומתחזק בדתו, מסייע לזקוקים לברכה, לומד ומלמד ומשמש כרבי מטעם הקהילה שגם תומכת בו במשכורת מלאה.

המקרה יכול היה להסתיים בנקודה זו, עם סיום כמעט שמח - אך בדיוק בנקודה זו מתחיל מסע הייסורים של ניסים, שסופו האנושי רק לאחר כיובל שנים, בארץ ישראל.

שנת 1949, מס' שבועות טרם נפתחו שערי העלייה ארצה באופן רשמי. טיפטוף של עולים שלא מוכנים לחכות, עושה דרכו ארצה באופן פרטי, דרך איטליה.

ניסים, שלפני המקרה, היה מסגר אומנותי בברזל, היה בעל אמצעים, ועל כן, מיד כשקיבל הצעה מאחייניתו רינה חיון לעלות ארצה, הסכים בשמחה וערך את ההכנות האחרונות.

רינה, שלה היה אישור עליה ארצה דרך תוניס, מחליפה בתעודת הזהות את שמה עם אחותה הצעירה, דוריס, כדי שתוכל אף היא לעלות ארצה, והיא והדוד ניסים מפליגים יחד לרומא.

במסגרת המדיניות שהייתה נהוגה באותם ימים, גם אם לא מוצהרת ורשמית, לא

נשכחתי

כמת

מילב

לאפשר עלייה של זקנים וחולים לארץ, מחליטים אנשי הסוכנות והג'וינט, בצעד לא אנושי, להעלות את האחיינית לארץ, ואת ניסים, שולחים, לא פחות ולא יותר, לבית חולים הפסיכיאטרי Maria Dela Pietra ב Monte Mario !!

הוא נחבל קשות, מנסה בכל כוחותיו לצעוק לעזרה, אך קולות הברקים והגשם השוטף לא מסייעים.

בלי הסבר משכנע, ובלי בדיקת רופא פסיכיאטר, מועבר ניסים, יחד עם חולים קשים, כשהרבה הוא לא יכול לעשות. הוא איננו דובר איטלקית, מסרב לאכול מהאוכל שמגישים לו מלבד ירקות וביצים, אבל איך שהוא שומר על שפיות, משגן פרקי תהילים ותורה שלמד, מקווה לטוב.

אחיו כלאפו ואשתו ג'וליה, מגיעים לבקרו לאחר כ-3 חודשים בדרכם ארצה. הם מבקשים הסבר לאישפוז, אצל הרופאים ופקידי הסוכנות והג'וינט, ומבקשים להעלות אותו יחד אתם ארצה, אבל נתקלים בסירוב של הג'וינט והסוכנות. האפשרות היחידה הנוגעת לניסים, היא לקחת אותו חזרה לטריפולי, אבל בשום פנים ואופן לא לארץ ישראל

... במשך מס' חודשים, מנסים אחיו והגישה ג'וליה להוציא אותו כדי להעלותו ארצה, אך לשווא.

שיפור קל בתנאי האישפוז הושג לאחר שמנהל בית החולים, בדק אותו והבין שלא מדובר באדם משוגע, אלא באדם מפוקח וצלול, שפשוט איננו דובר את השפה האיטלקית, והמלמולים שהוא ממלמל לעצמו במשך רוב שעות היום, הם בעצם תפילות ופסוקים מן התורה.

מאת: **בנעטיה פדהצור**

בכתבה זו שזורים הרבה רוע, אכזריות, אטימות, סממני התנהלות מאפיוזים, חוסר אנושיות ברמות השמורות למשטרים אפלים, מוסדות שלטון של ראשית ימי העלייה מנוהלים ע"י אנשים חסרי צלם אנוש. כולם מול אדם נכה, חסר ישע, בודד, גלמוד, ערירי ומנותק ממשפחתו, הנמק לאיטו אל מוות צפוי מראש.

הוא מועבר לחדרו של האח הראשי, ומופרד מקבוצות המשוגעים האחרות, זוכה למעט שקט. בתום 3 חודשים, הגיע גם זמנם של האח, כלאפו, ואשתו לעלות ארצה. גם את כלאפו, שהיה מבוגר מאשתו, מנסה הג'וינט להשאיר באיטליה כשהוא מאיץ בגיסה לעלות ארצה עם שני ילדיה ומבטיח להעלות את הבעל מאוחר יותר. הם מתעקשים לא להיפרד ועולים ארצה, משאירים את האח ברומא, בתקווה לטוב.

בארץ, הם משתקעים בעכו, רחוק מאוד ממשרדי הממשלה.

המרחק וזמינות התחבורה באותם הימים, יחד עם סחבת מכוונת של הסוכנות היהודית והג'וינט, הופכים את המשימה להביא ארצה את ניסים, לבלתי אפשרית.

הסוכנות והג'וינט ממשיכים להבטיח כי יביאו ארצה את ניסים, אך בפועל, הם מטרטרים את המשפחה, דוחים ודוחים את הטיפול בנושא, בתקווה שגם המשפחה תתייאש ותותר.

נסיעות ארוכות מעכו לירושלים או לתל אביב, באותם ימים של צנע בראשית שנות החמישים, הם מבצע מקביל לנסיעה לחו"ל היום, אולי אפילו מסובך יותר. וכך, פעם ועוד פעם, הם מנסים, נשלחים מפקיד אחד לשני, ושבים לא פעם על עקבותיהם, מותשים, מבלי שהצליחו לשוחח אפילו לא עם נציג אחד של הסוכנות או הג'וינט.

יוסף חיון, הבן של כלפו וגוליה נולד מיד לאחר מבצע קדש (56) ומאז שהוא זוכר את עצמו, כילד וכנער, הוא זוכר את ההתעסקות סביב הדוד ניסים, איך תמיד ניסו לברר מה עלה בגורלו, הרבה דאגה, צער ורגשות אשם על הניתוק וההשארה מאחור, במשך כל אותה תקופה, מנסה המשפחה ליצור קשר עם ניסים, באמצעות אנשים שנסעו לאיטליה, אבל כל מי שניסה לבקרו, הודיע למשפחה כי לא מצא אותו, נעלם כאילו בלעה אותו האדמה!! שנת 2000, דוריס חיון (האמיתית) חולה במחלה קשה.

מפגש מקרי משותף בין יוסי, הדודה דוריס, וזוג חברים מאיטליה, חושף חבילת מכתבים ישנה ובה התכתבות בין הסוכנות היהודית והג'וינט ובין האחיות רינה (שהחליפה שמה לדוריס לפני עלייתה ארצה). את המכתבים קיבלה דוריס מעזבונה של רינה, לאחר שנהרגה במלחמת קדש.

לאחר מס' דקות, מגיע טלפון ממנהלת הסוכנות, הגב' רינה שנער, שלאחר ששמעה את סיפור המקרה, הבטיחה לו, בכל לב, לסייע לו עד לפתרון התעלומה.

עזרה ראשונה, ממקום לא צפוי, הוא מקבל ממזכירו של האפיפיור הקודם, שמגיע לביקור בארץ. יוסי נפגש איתו, מעלה בפניו את המקרה ומראה לו את המסמכים, וזה מבטיח לסייע ואומר לו - "אני הולך למצוא את הדוד שלך..."

הוא חוזר לאיטליה ומתחיל בחיפושים מבית חולים אחד לשני. במקביל, מקיים יוסי קשרים עם הסוכנות היהודית בארץ, ולרגע נוטה להאמין כי פתרון התעלומה אפשרי - פקידי הסוכנות, בשומעם את המקרה, מגלים נכונות לסייע לו למצוא את הדוד, המקרה דיבר אל ליבם. הם משתפים את הסמנכ"ל של הסוכנות ומס' חוקרים פנימיים.

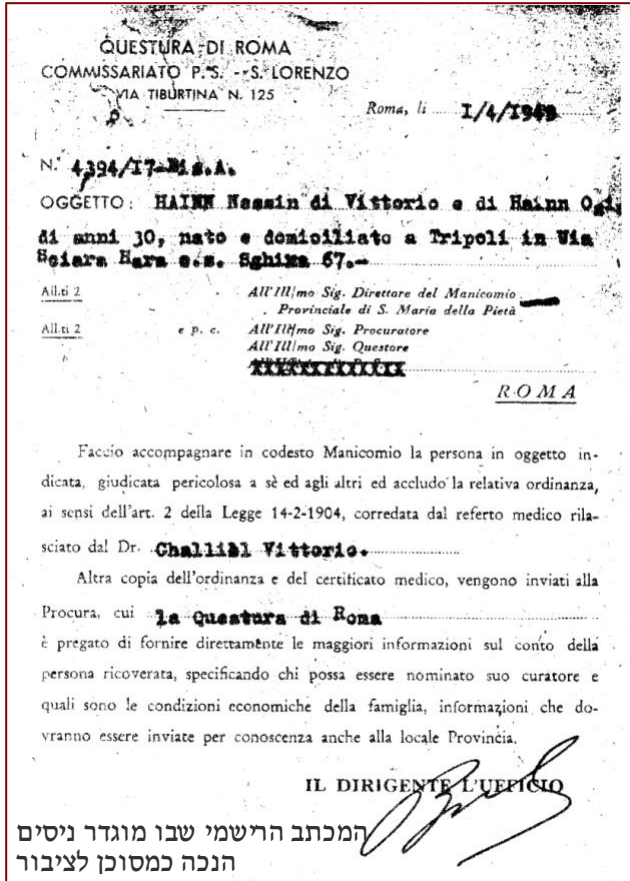
באחת ההזדמנויות, מתקשר יוסי לסוכנות ומדבר עם אחת הפקידות. הוא מבקש לברר כתובת והגדרת תפקיד של אחד המכותבים אליו הוא צריך לשלוח דואר, ונתקל בהתעניינות מצד פקידה בשם א. (שם שמור במערכת). היא, באופן מוזר, מתעקשת שיוסי ישלח גם אליה ואל הסמנכ"ל עותקים, מכל מכתב ונייר שהוא שולח, בהיותה בעלת תפקיד בכיר וסמכותי יותר מאלה שאליהם הוא שולח את החומר.

יוסי מציינת ומכתב גם את הפקידה החדשה. במקביל מתרוצץ מזכיר האפיפיור באיטליה, ויום אחד הוא מתקשר ואומר לו: "הדוד שלך אמור להיות כבן 70, ואני ככל הנראה עומד לפגוש אותו..." יוסי לא יודע עצמו מרוב שמחה, אבל במקביל, לא סומך ומבקש להצליב את המידע שקיבל ממזכיר האפיפיור, מול הסוכנות והג'וינט.

מזכיר האפיפיור מודיע לו שהוא עומד לנסוע לוולטרה (עיירה קטנה במרחק 600 ק"מ מרומא) לפגוש את הדוד... והוא נוסע. אלא שבולטרה הוא מגלה שהדוד, שסבל עם השנים, חלה במחלות שונות, התמיד בסירובו לאכול, הצטער על שהושאר לבד ואיש לא בא לבקרו, התעוור ונפטר בשנת 1960.

הוא נקבר בבית קברות נוצרי בסמוך לבית החולים. יוסי מבקש לאמת את הנתונים שמוסר לו המזכיר מול הסוכנות, אלא שאז משתנה התמונה, ובאופן מוזר ביותר, מחליטים בסוכנות להפסיק ולסייע ליוסי וסוגרים בפניו את הדלתות.

חוקר מטעם הסוכנות, בשם משה גן, מנסה להוריד אותו וברזו נותן לו להבין שעדיף לו לרדת מהנושא, לטובתו, להתעסק בחייו ולהניח למקרה. יוסי מתעקש ודורש לשוחח עם החוקר משה, משאיר לו הודעות רבות, אך זה מתחמק ולא חוזר אליו.

המכתב הרישמי שבו מוגדר ניסים הנכה כמסוכן לציבור

יוסי, שמבין שבמכתבים מצוי קצה החוט לפתרון תעלומת העלמותו של הדוד, נעזר בחברים מאיטליה, והם מתרגמים יחד את הכתוב, והתמונה מתחילה להתבהר...

יוסי מתחיל לעבוד על החומר, במטרה לפתור את התעלומה. בתכתובת הוא מגלה כי הדוד הועבר מבית חולים אחד לשני, מס' פעמים.

כשבכל זאת הצליח ליצור עם משה, ייעץ לו לפנות בעצמו לבית החולים לברר את שעלה בגורל הדוד. הוא מפנה אותו לרב הראשי של רומא שגם הוא לא כ"כ מסייע לו.

הוא יוצר קשר עם א., פקידת הסוכנות ומספר לה את השתלשלות המקרה עד לאותו הרגע. היא כועסת עליו ולא מבינה מדוע לא כתב אותה כפי שביקשה. יוסי, שעשה כפי שביקשה א., וצירף אותה לרשימת המכותבים של כל מכתב ששלח, לא מבין כיצד לא קיבלה את מכתביו עד אז. עובדה זו מצטרפת לחשדות של יוסי, על מהלך חשוד בסוכנות להכשלת המאמצים. א. מבקשת מיוסי לפקס את המכתבים ישירות אליה.

הוא מבקש מא. לסייע לו אצל מנהלת הסוכנות באיטליה.

לאחר מס' דקות, מגיע טלפון ממנהלת הסוכנות, הגב' רינה שנער, שלאחר ששמעה את סיפור המקרה, הבטיחה לו, בכל לב, לסייע לו עד לפתרון התעלומה. היא מתקשרת שוב למחרת, ומספרת לו כיצד לא ישנה כל הלילה ועד כמה המקרה דיבר אל ליבה וכי היא מוכנה לסייע לו ולהתלוות אליו לכל מקום ומקום לכשיגיע לאיטליה.

רינה מודעת לעובדה שהסוכנות בישראל סגרה בפני יוסי את הדלת, מסייעת לו למרות הכל.

בין השניים מתפתחים יחסים מיוחדת, ויוסי מבקש מרינה לבדוק עבורו בבית החולים בוולטרה, האם באמת נכונים הפרטים שמסר המזכיר.

לאחר מס' דקות היא חוזרת אליו ומאשרת אחד לאחד את הפרטים שמסר המזכיר.

יוסי מחליט לנסוע לרומא, הוא מכין את הביקור, מתאם פגישות עם אנשים אתם היה בקשר עוד בארץ, לוקח אתו עפר מהקבר של אביו של ניסים ומים מהמקווה של האר"י הקדוש וטס לרומא.

ברומא, כפי שהבטיחה לו, מתלווה אליו הגב' רינה שנער ויחד, בתוך מס' שעות, הם הופכים עולמות, שולפים מידע מארכיומים שונים ואף מקבלים

לידיהם את התיקים הרפואיים של ניסים ואת תעודת הזהות שלו, איתה הגיע מטריפולי.

נדבך על נדבך, מידע משלים מידע אחר ויחד עולה תמונה נוראית וקשה של התעללות באדם חסר ישע ...

מתיקיו הרפואיים של ניסים עולה כי במשך השנים, התדרדר מצבו, הוא חלה במחלות שונות ואף התעוורר.

למדוגה גבוהה עוד יותר הגיע האבסורד בטיפול בניסים, שע"פ בקשת הסוכנות והג'וינט באיטליה לבית המשפט, הוצא אישור שקובע כי ניסים מסוכן

לציבור ומסוכן לעצמו ועל כן, בכל פעם שהועבר ממקום למקום, נעשה הדבר תחת אבטחה כבדה, כוחות משטרה וביטחון. על כן גם נקשר ניסים, במשך כ 11 שנה, בידו וברגליו, למיטתו, בעוד הוא נכה ברגליו ובידו האחת !!!

עם כל הצער והכאב שמזמן המידע, יוסי ורינה מסדרים את כל הסיפורים

יוסי, שמבין שבמכתבים מצוי קצה החוט לפתרון תעלומת העלמותו של הדוד, נעזר בחברים מאיטליה, והם מתרגמים יחד את הכתוב, והתמונה מתחילה להתבהר ...

רון חושף את הארון

יוסי, שהיה בטוח שהוא מגיע אל קבר מסומן וודאי, מגלה כי מעבר לרישום קבורה בבית העלמין פחות או יותר איזור קבורה, אין סימן ודוד ניסים.

יוסי חיון, בזמן הוצאת העצמות

יוסי, שהיה בטוח שהוא מגיע אל קבר מסומן וודאי, מגלה כי מעבר לרישום קבורה בבית העלמין פחות או יותר איזור קבורה, אין סימן ואין ציון של קברו של הדוד ניסים.

לשאלתו מדוע, הוסבר לו שבהיות האיש ערירי, שאיש לא התעניין בו וגם איש לא טרח לשלם על מצבה, הוא נקבר באופן הזול ביותר.

סיעתה די שמיא גדולה עמדה ליוסי בביקור הראשון, ובאמצעות תכתובות ורישומים נוספים בבית החולים ובארכיון העירייה, מצליח יוסי לאתר, ב 100%, את המיקום המדויק של הקבר.

יוסי חוזר ארצה ופותח בסדרת פגישות עם אישים בכירים, ובהם נשיא המדינה, שרים וחברי כנסת, יו"ר ומנכ"ל הסוכנות ורבים אחרים כדי לקדם את האפשרות של העלאת עצמותיו ארצה.

איש מהגורמים הישירים, קרי הסוכנות והג'וינט, לא האמין שאי פעם יצליח משהוא לעלות על עקבותיו של האיש ובוודאי לא לקבל את תיקיו הרפואיים. מן היום שחזר ניסים ארצה, הוא הפך לדמות מאוד לא רצויה אצל אותם גורמים.

מנכ"ל הסוכנות באיטליה נקראה ארצה לבירור, ננזפת, קצת כועסת, אבל כשהיא מגלה את מסכת ההתעללות בניסים, היא מתרצה.

בינתיים מחפש יוסי חלקת קבר לדוד, מציעים לו במקומות שונים, כולל ברחובות, עיר מגוריו, אבל יוסי מתעקש על קבר בחלקת קהילת ירושלים בהר המנוחות. הוא לוחץ, וראה זה פלא, נמצאה חלקת קבר ... במרחק 2 קברים מקברו של אביו של ניסים, שנקבר במקום בשנת 57.

אך כאן לא תמו הבעיות והקשיים שהערימה הסוכנות, כדי לנסות ולסכל את התהליך.

ליוסי מועבר מסר, באמצעות אנשי סוכנות בכירים, שאם יחתום על מכתב בו יתחייב לא לתבוע את הסוכנות על

המקרה, הם יסייעו לו בהעלאת העצמות ובמידה ולא, אין סיכוי בכלל שיתאפשר לו להעלות את עצמות הדוד. כדי לסבר את האוזן, הפרוצדורה להעלאת

נפט שאיננו תושב ישראל, ארצה, היא כל כך מסובכת ומחייבת הוצאת תעודת זהות ישראלית, הוצאת דרכון, יציאה לחו"ל בליווי מאבטחים, שיכון שלהם במקום וכו'.

יוסי, איננו מקבל את התכתיב, אולם מבהיר שפניו לשלום, ומ אין לו כוונה לתבוע את הסוכנות. המסר מתקבל בשמחה. במקביל, מאחורי גבה של הסוכנות, פועל יוסי

באיטליה, קושר את הקשרים ומכין את הקרקע לשלב הבא - העלאת עצמותיו של הדוד ארצה.

בעזרת מערכת יחסית מצוינת שפיתח יוסי באיטליה, עם מנהלת בית החולים הגדול, אנשים בעירייה, מנהל בית הקברות ואחרים בוולטרה, הוא עובד ומכין את השטח.

ההכרחיים ויוצאים עוד באותו היום לוולטרה.

בוולטרה, הם פוגשים במזכיר שכבר דאג יחד עם הנהלת בית החולים לנקות את בית העלמין, ולהכשיר שביל גישה אל האיזור בו אמור היה קברו של הדוד להיות.

זכרון ערות

הצצה חטופה אל קהלת קודש מסיללאתה כפי שעולה מתוך כתב היד "זכרון עדות" - היומן של הקהילה

מאת : יוסף בן דוד ג'אן (ניעאן) הי"ו

פעילות הלב מתגברות וההתרגשות אוחזת כל נים בגופי, עת מגיש לי יד יד הטוב מר פדהצור בנעטיה הי"ו לעיון, את כתב יד "זכרון עדות" לקהילת מסללאתה אשר בלוב

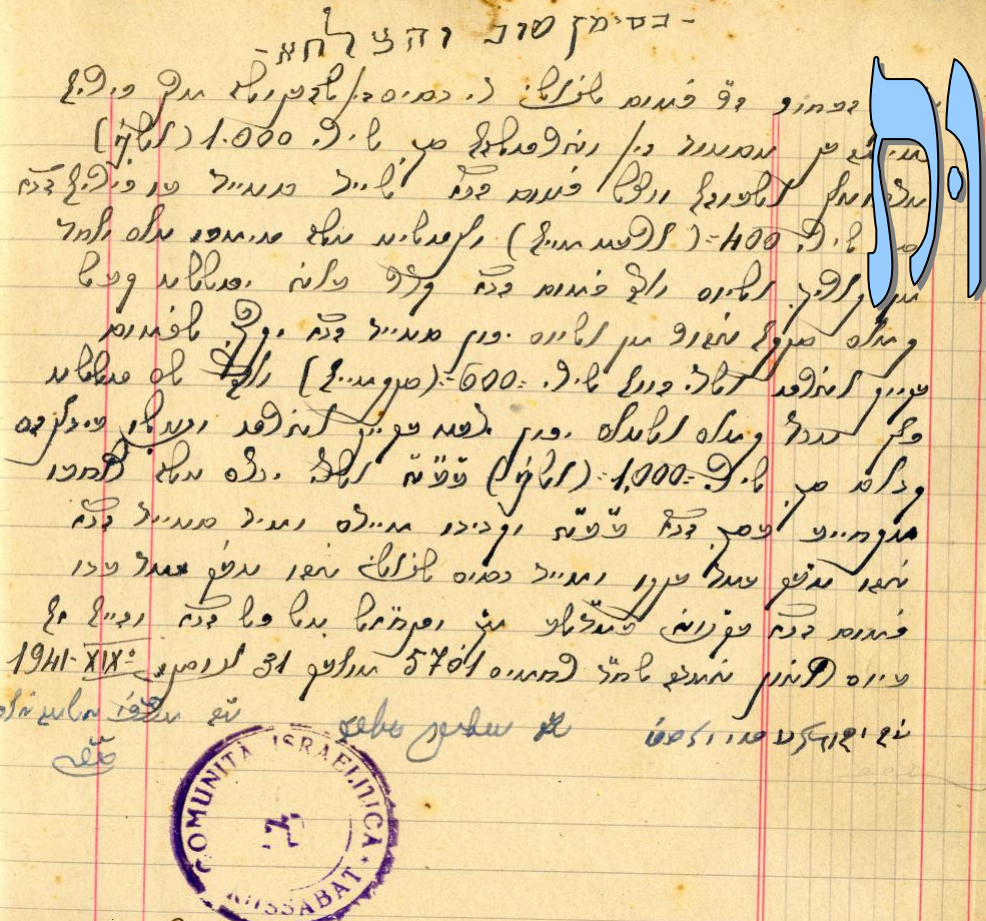
שלא כדוגמת כתבי יד "זכרון עדות" האחרים של קהילות לוב בני 100, 200 ואף כמעט 300 שנה, שנפלה הזכות בחלקי החזיקים ביד, ולעבור ולחקור את צפונותיהם. הפעם ההרגשה היא שונה.

מדובר הפעם בכתב יד צעיר לימים יחסית, המכיל את השנים 1941-1949. הכתב הוא עברי "חצי קולמוס" הקרוי "אלמעלק", ועל פי רוב בשפה הערבית השגורה בפי יהודי לוב. טומן הוא בין עמודיו את הנעשה בחיי הקהילה : שידוכין, נישואין, חוזים, צוואות, מכירות והשכרת נדל"ן, תרומות, הוראות שונות וכדו'.

את הספר מנהל ביד תמה ר' רחמים ליגטיוו בן סעיד זצ"ל, ששימש כרבה הראשי של הקהילה בשנים הללו.

בכדי לסבר את האוזן ולפני שאכנס לפרטים מתוך כתב היד, אקדים ואביא סקירה קצרה על הישוב באותה תקופה בתוספת אינפורמציה כאובה ומרגשת כפי שסופרה לי מפי גב' גזאלה ליגטיוו אלמנת ר' רחמים ומפי בנה רפאל. מסללאתה הקרויה גם קוסבאת היא עיירת שדה השוכנת כ- 225 ק"מ דרומית מזרחית לטריפולי. בשנת 1944 מצויים בה 412 יהודים, זוהי התקופה המדוברת בכתב היד. עד שנת 1939 משמש כרב הראשי לקהילה ר' יוסף ג'ראד זצ"ל, ולאחריו שימש בקודש ר' מכלוף שאמר הי"ו (זהו ר' צוראל שקד).

בשנת 1944 כאשר ר' מכלוף עבר לכהן בזליטן, מחליף אותו בתפקיד ר' רחמים ליגטיוו זצ"ל. הרבנים מילאו את כל תפקידי כלי הקודש: שוחטים, מוהלים, חזנים, דרשנים, ומלמדי תינוקות. דיין מוסמך לא היה במסללאתה (כמו כל המקומות האחרים בלוב חוץ מטריפולי

נגלה בפנינו אורח חיי הקהילה התוססים. בכדי לפענח את כל כתב היד נדרש זמן רב ביותר, אי לכך אביא בפניכם הפעם "טעימות" מספר.

כתב היד נפתח באירוע משמח של רישום לנישואין. "בסימן טוב והצלחה, שידך הבחור הר' כמוס לג'אל די [בן] ניסים הי"ו להתתולה מרת כיריא כמיסה בת מסעוד הי"ו, ביום ראשון ח' לחדש הרחמים [אלול] שנת 5701, 31 לאוגוסט 1941."

שתי הודעות שידוכין פיקנטיות ויפהפיות, האחת אחר השניה, מודיעות לנו על שידוכי אח ואחות, יהודה וכיריא, לאחות ואח, מרים ויוסף, כולם מאותה משפחה "זרדאב" ובאותו יום:

"בסימן טוב והצלחה, שידך הבחור הר' יהודה זרדאב די מאיר הי"ו, להתתולה מרת מרים זרדאב בת רחמים הי"ו ביום 11 אלול שנת 5705"

"בסימן טוב והצלחה, שידך הבחור הר' יוסף זרדאב די רחמים הי"ו, להתתולה מרת כיריא זרדאב בת מאיר הי"ו, ביום 11 אלול שנת 5705"

כחמש שנים לאחר פטירתו של ר' הקהילה, ר' יוסף ג'ראד, מוצאים אנו את ילדיו מוסרים את העדות הבאה: "באו לפנינו הנשים, מרים, וכמיסה, ולוליה, ונובה, בנות הר' רבי יוסף גראד נשמתו עזן וותרו מרצונן על חלקן ביושה לטובת אחיהם מרדכי גראד די ר' יוסף נ"ע. בי"ט בתשרי 5706, עשרים ותשעה ימים לחדש ספטמבר 1945."

ובנגאז) וכאשר היה צורך בפסיקת בית דין רבני נאלצו לפנות לטריפולי.

מאורעות הדמים של שנת 1945 התייחדו במסללאתה לא רק ברצח ושוד אלא גם בהמרת דת מאונס. ביום השני בשבוע. יום אחד לאחר פרוץ המאורעות בטרפולי נכנס ראש הקהילה, מרדכי ביבי שאמר, למקום התפילה הזמני ששימש בית כנסת והורה לרב, לכל המתפללים במקום ולידי תלמוד תורה, להפסיק את הלימודים והתפילה וללכת להסתגר בבתייהם ללא שהיות. בליל 5 בנובמבר התפרץ המון מתפרעים ערבים לרחוב היהודים והתנפל בעיקר על בתי האמידים. הבית הראשון שנפל בידיהם היה ביתו של רב העיירה, ר' רחמים ליגטיוו, כי ידוע היה שאביו, סעיד ליגטיוו, הוא סוחר תכשיטים עשיר. במהלך אותו לילה נרצחו שלושה יהודים: סעיד ליגטיוו הי"ו סוחר התכשיטים ואביו של רב הקהילה, יהודה עטייה הי"ו ראש הקהילה לשעבר ואחיו רחמים הי"ו. ר' רחמים ליגטיוו נפל ארצה פצוע ומתבוסס בדמו ממכת מוט ברזל בראשו, אישתו גזאלה נצלה עם בתה התינוקת, בבורחה לאורות הסוסים. רכושם של היהודים נבזז. יתר בני הקהילה נצלו בזכות נכונות הקהילה לעמוד בהשפלה של המרת דת למחרת היום כונסו כל היהודים במגרש מול המשטרה, ובתוך אורוות הסוסים עבר יהודי אחר יהודי והצהיר את הצהרת ההתאסלמות מול הקאדי, בא כוחם של אנשי הדת המוסלמית. השפלתם זו של היהודים נמשכה עד שהגיעה תגבורת של הצבא הבריטי ביום חמישי.

בכדי לעמוד על צפונותיו של כתב היד, חובר אנוכי למר אבי היקר, דוד ג'אן הי"ו, ותוך כדי עבודה משותפת ומאומצת,

המשך מעמוד 9 ...

ואז, ביום בהיר, הוא מקבל טלפון - "מתחילים לחפור ... יוסי עוצר אותם ומורה להם לעצור, עד שיגיע ...

העסק מסתבר מסובך למדי. הדוד נקבר יחד עם עוד 3 נפטרים, בקבר אחד, רב קומתי, כשהוא אחד לפני הסוף מלמטה. ובנוסף, בהיות וולטרה בנויה מעל מחצבי גופיות, האדמה במקום פעילה מאוד ואוכלת עם הזמן כל דבר שבא אליה. כך גם קרה עם ארונות הקבורה של הנקברים במקום.

לפני שהוא יוצא לדרך, הוא מקבל את ברכת הדרך ממנכ"ל חברת אל-על (לשעבר) עמוס שפירא ומנכ"ל אל-על מטענים, דני שפירא, שמבטיחים לסייע לו בכל דרך להעלאת העצמות אל נוכח התנהגות השלטונות. גם מנהל שדה התעופה פיומיצ'ינו באיטליה מודיע לו כי נמל התעופה פתוח לרשותו 24 שעות ביממה, מכל כיוון שצריך.

יוסי מגיע בפעם השנייה לוולטרה ובידיו ממש עוסק בהוצאת העצמות מן הקבר. גם כאן, בדרך פלאית, במשך 4 שעות תמימות, מצליח יוסי לחלץ מן הקבר את כל העצמות של הדוד, כשהן שלמות ומושלמות.

העצמות מוכנסות לקופסא ומשוגרות, בלי אישורים ומסמכים, לנמל התעופה פיומיצ'ינו, כדי להעלותן ארצה.

הדבר נודע לקונסול ישראל באיטליה, הגב' ר.א. (השם שמור במערכת), שנזעקת מיד בניסיון לעצור את יוסי. בשיחה שהתקיימה ביניהם היא מודיעה לו כי לא יוכל להעלות את העצמות משום שאין בידיו את המסמכים הדרושים. יוסי מודיע לה כי מבחינתו הארון עם העצמות יכולים להישאר בנמל חצי שנה ויותר, ואז הוא ירצה לראות את תגובתה כשיביא לשם צוותי טלוויזיה ותקשורת שונים.

הלחץ עשה את שלו, הקונסולית פועלת אצל ראשויות הביטחון שלא מוותרים בקלות.

יוסי מסביר להם שהוא עצמו יהיה על הטיסה, כך שאין סיכוי שבארון יש ח"ו מטען שיסכן את המטוס, ובנוסף, הם יוכלו לפתוח את הארון בישראל ובמידה וימצאו דבר מה, יוכלו לעצור אותו.

הטיעונים עושים את שלהם ויוסי עם הארון מגיעים ארצה בשלום. וכך, לאחר 43 שנים מיום שנפטר, הובא ניסים לקבורה בהר המנוחות בירושלים, בהלוויה שבה השתתפו רבים, עמך ונכבדים גם יחד.

כאן ההזדמנות להודות למשפחות חיון (כלאפו), חיון (ליזה) וכריסי (רחל) על חלקן במאמץ לאיתור ניסים והעלאת עצמותיו ארצה

נקודה מעניינת נוספת היא חתימתו של ר' רחמים ליגטיוו זצ"ל, המופיעה בסוף כל פסקה בכתב היד. הוא חותם בשלש צורות שונות: ע"ה [עבד השם] רחמים סעיד ליגטיוו, ע"ה רחמים סעיד, ע"ה רחמים ליגטיוו. המפתיע בשתי החתימות הראשונות, שהוא מצרף לשמו את שם אביו, סעיד, כאשר למעשה אביו עדיין בחיים. ואין הוא כותב רחמים בן סעיד ליגטיוו.

תקופת הפרעות במסללאתה, בנובמבר 1945, משאירה חותם שלילי עז על היהודים במקום. ואכן דבר זה אף בה לידי ביטוי בכתב היד במרומז. אין שום רישום בכתב היד מזמן הפרעות ועד יולי 1946, ובו מבטלת סאלמה את חוזה שכירות הדירה מידו של אליהו תשובה, מפאת חוסר בכסף. וכמו כן מספר הנרשמים לנישואין קטן בצורה דרסטית, עד אשר לפתע, בשנת 1949, מגיע גל של עשרות רישומים לנישואין, דבר שכמדומני נעשה בכדי להקל על יהודי מסללאתה לעלות לארץ ישראל.

האחרונים אשר נרשמים לנישואין הם: "שידך הבחור ככור גרידש בן חואתו גרידש להבתולה אורידה גרידש בת ניסים הי"ו. ביום 7 לחדש חשון שנת התש"י, 30 אוקטובר 1949."

לסיכום: יש לציין כי כתב היד עשיר בפרטי פרטים, אשר לא מצויים בשום מקור אחר. הוא בעל ערך היסטורי ממדרגה ראשונה עבור יהודי לוב. ניכרים בו ההשפעה האיטלקית על מסמכי הקהילה, בזאת שבנוסף לתאריך העברי מופיע גם תאריך לועזי, דבר שלא נעשה כלל בכתבי היד הקהילתיים מהתקופה העות'מאנית, גם מצורת כתיב חלק מהאותיות מורגש שינוי בהשוואה לכתב מתקופה קדומה יותר. אנו מוצאים בו חתימות של אישים מכובדים נוספים כדוגמת ר' מכלוף שאקיר הי"ו ור' פריזא

ארגון יוצאי לוב, נתניה

בשיתוף רדיו אמצע הדרך 90FM

נופשים וימי כיף ...

יום כיף ב- חמת גדר (28.6.05)

נופש ב- אילת (17-21/7/05)

מחירי מבצע !!!

פרטים: ניסים, 0546-585510 0523-606054

זוארץ זצ"ל. אולם החתימה, בין המרגשות והכואבות יותר, היא חתימתו בכמה מקומות בכתב היד של יהודה עסייא הי"ד, ראש הקהילה לשעבר שנרצח.

נבורך כולנו מפי עליון וזוכה בע"ה לגלות את כל צפונותיו של כתב יד זה, והלוואי גם מתוך כתבי יד נוספים.

הופיע וניתן לרכישה ה DVD שכולם ציפו לו

בחזרה ללוב

צולם ע"י שליח מיוחד שנשלח ע"י מרכז "אור שלום" ללוב - 4/2004

חוויה מרגשת - צילומים נדירים מטריפולי, בנגאזי, גריאן, יפרן וכומס.

בחזרה אל בתי הכנסת, בתי העלמין, הסימטאות והרחובות בהם גרו יהודים.

מחיר מיוחד לקוראי "עאדא" -

40 ₪ בלבד (כולל משלוח)

30 ₪ בלבד (כולל משלוח) למנויים

למעוניינים - נא לשלוח צ'ק (לא מזומן) לפקודת: מרכז "אור שלום", ת.ד. 297, בת-ים

אתר "יזכור" לחללי צה"ל ונפגעי פעולות האיבה בני הקהילה

<http://www.or-shalom.org.il/noflim.asp>

בערב יום הזיכרון לחללי צה"ל, הושק באתר האינטרנט של מרכז "אור שלום", אתר "יזכור" לזכר בני הקהילה, מקרב חללי צה"ל ונפגעי פעולות האיבה. באתר רשומים פרטיהם של למעלה מ-250 חללים, בני ובנות העדה. במידע הקיים מופיעים פרטי הורי החלל, נסיבות יום נפילתו/מותו וברוב המקרים תמונה. ניתן לאתר החללים ע"פ שם משפחתם או שם פרטי וכן ע"פ האות הראשונה של שם משפחתם.

עם כל העצב שנושא זה מביא עמו, אנו מבקשים מהקהל לידע אותנו על כל חלל בין אם שמו מופיע ברשימה ובין אם נפקד ממנה. אנו מבחינתנו מתחייבים לצרף כל שם שיתקבל במערכת, והוא במקביל מופיע ברשימת חללי צה"ל הרשמית של משרד הביטחון.

מי ייתן ומס' החללים לא יעלה עוד, וזכרם של אלה שמסרו נפשם על קדושת העם והארץ לא ימוש מליבנו לעד.

לדיווח על חללים: בכתב: ת.ד. 297, בת-ים או לפקס 03-5078817

מה חדש

במרכז

אור שלום

הקמת מאגר שמות הנספים במחנות הריכוז ובמאורעות בלוב

מבצע חשוב לרישום מדויק של הנספים במחנות הריכוז, וחללי המאורעות בלוב.

מרכז "אור שלום" מכריז בזאת על מבצע רחב היקף, לאיסוף פרטים אודות הנספים במחנות הריכוז על אדמת לוב ובאירופה וכן חללי הפוגרומים בשנים 45, 48 ו-67. המידע שיאסף, יועלה אף הוא לאתר האינטרנט של המרכז ויהיה נגיש לכל דיכפין, מכל נקודה בעולם.

עם סיום הרישום והקמת המאגר, יועברו הנתונים המלאים גם למאגרי המידע של המדינה, מוזיאון יד ושם ובית המורשת באור יהודה. עד היום לא נערך מבצע כזה, ולמרות הקושי הגדול להשיג את המידע, אנו בטוחים שבע"ה, נצליח לרכז את שמות החללים, וזו חובתנו לדורות הבאים. טפסים למילוי מצורפים בזאת (למנויים הפרטיים) או ניתן לקבלם אצל הגבאים, בבתי הכנסת.

נא מלאו את הפרטים, בכתב ברור וקריא, ובמידה יש בידיכם תמונה, נא צרפו אותה, ועם סיום הפרויקט, היא תוחזר לשולחיה.

להצלחת המבצע, אנו זקוקים לסיוע של כל אחד ואחד מכם, גם אם, ת"ל, אין במשפחתו מי שנספה באותן נסיבות. כ"כ נשמח לסיוע מצד גורמים שעסקו עד היום בהגשת תביעות עבור שרידי המחנות - רחל דואני, רחל מנצור ועורכי הדין השונים.

מוזיאון יהודי לוב, נת-ים

לאט ובביטחה, נתחיל בקרוב בהקמת התערוכות

בימים אלה, לאור היענות הולכת וגוברת במוזיאון ההולך ומוקם במרכז "אור שלום", נענו רבים לבקשה/הצעה להקדיש אולם/חדר/פינה/קיר במוזיאון לזכר יקירם שהלכו לעולמם ולהבדיל בחייהם.

בזמן הקרוב, יוצאו העיצוב והקמת התערוכות למרכז, ותבחר החברה הטובה ביותר שתקים את המוזיאון הייחודי, שעשה שימוש במיטב החידושים הטכנולוגיים ואמצעי המחשה, כדי להביא בפני הציבור, ברמה מקצועית ביותר, את סיפורה המפואר של קהילתנו.

למעוניינים (עדיין) בהקדשת עמדה בסיסית או ממוחשבת, יוכלו לפנות למרכז, טל' 050-5307752.

ניתן לשלם בתשלומים נוחים.

נא הזדרזו, לפני שבאמת לא יישאר !!

תוכנית טלוויזיה-הלילה יענקלה לאן?

עם יהודי לוב, ערוץ 33

במוצאי שבת, י"ט אייר (28.5.05) שודרה בערוץ 33 (רשות השידור) תוכנית הטלוויזיה "הלילה יענקלה לאן?" בהנחיית יעקב מנדל, עם ועל יהודי לוב. בתוכנית שהופקה בהשתדלות מרכז "אור שלום" ובסיועו, השתתפו זמרים וזמרות, מרואיינים, וגם קוסם. השתתפו: הזמרת ענת שרוף, הזמר שימי רון ולהקתו, הזמר אבי מסיקה, הבעלים של מכבי פ"ת אבי לחון, הקוסם גיא ברכה, המסעדה רפי גואטה ממסעדת גואטה בת"א וי"ר מרכז "אור שלום" בנעטיה פדהצור.

אגב, הגולשים באתר האינטרנט של המרכז, יודעו מס' ימים לפני הקרנת התוכנית.

הסרט-מטריפולי לברגן בלזן.

ערב יום השואה, ערוץ Yes+

בערב יום השואה תשס"ה, הוקח הסרט התיעודי "מטריפולי לברגן בלזן" במסגרת הסדרה "שאלה של זמן" בהפקת צביקה שפי ובבימוי מרקו כרמל. הסרט הביא את סיפורה של קהילת יהודי לוב בתקופת השואה, במחנות הריכוז ג'אדו, ברגן בלזן ואחרים. הסרט התמקד בעדויותיהם של ניצולים שחוו על בשרם את נוראות השואה ושרדו אותן, ובהם: ניסים לביא, חיים ג'רבי, ראובן וחיים זהוואן, אברהם ריג'יניאנו, משה מגידש, הגב' פלח ואחרים.

גם להפקת סרט זה סייע מרכז "אור שלום" רבות, והעשיר את המראות באמצעות תמונות רבות וייחודיות, מתוך ארכיון התמונות הגדול שברשותו.

ביקור כתבת ערוץ 9 (רוסי) בלוב

הכתבת קסנייה, יוצאת ללוב ומצלמת עבור המרכז

כתבת ערוץ 9 (רוסי) ביקרה בלוב ולוותה אישיות ישראלית שהוזמנה ללוב להרצות בכינוס אקדמי. ערב לפני הנסיעה, יצרה הכתבת קשר עם מרכז "אור שלום" וביקשה בדחיפות פרטים ומידע אודות הקהילה היהודית, בתי כנסת, אזורי מגורים, יישובים ובתי עלמין. בתוך זמן קצר נשלח אל הכתבת חומר רב, תמונות, מפות ומידע כתוב מביקורים קודמים של שליחינו ללוב, והכתבת יצאה לדרך... היא שהתה בלוב כשבוע ושבה לישראל מלאת רשמים ומידע, חלקו משמח וחלקו עצוב ומכעיס!! בזליתן היא תרה וחיפשה את בית הכנסת "בושאייף" ורק לאחר מאמץ רב איתרה זקן מקומי שהולך אותה אל... המקום בו עמד פעם בית הכנסת... בכומס, היא צילמה את בית העלמין במסרסת ווידאו ואיתרה מצבות נוספות מרגשות (כרייה חסן, משה שמאקה, יוסף בוארון ועוד) וכמובן ביקרה בטריפולי מס' ימים. בליל שבת, 8.5.05 במסגרת חדשות הערוץ, שודרה כתבה נרחבת על הביקור שלה בלוב כולל הביקור בבית העלמין של כומס. כ"כ, בהיותה כתבת העיתון Jerusalem Posrt היא תפרסם בימים הקרובים, כתבה נרחבת על ביקורה בלוב.

המקום בו עמד פעם בית הכנסת "בושאייף"

מצונינים להתצדכן לציתים תכופות יותר?
הרשמו כחברים באתר האינטרנט של מרכז "אור שלום" (ללא תשלום וללא התחייבות)!!
www.or-shalom.org.il

המטבח הטריפוליטאי

בוריק

קל ומהיר להכנה
טעים, טעים, טעים ...

מאת: לידיה בנעטיה

חומרים:

עלים:	3 כוסות קמח	מילוי שקדים לפורים:	250 גר' שקדים	מילוי תפוח אדמה:	2-3 כוסות סוכר
	2 כפות חומץ		קליפת תפוח		כוס וחצי מים
	2 כפות שמן		חצי כפית קינמון טחון		שתי חבילות וניל
	כוס מים		חלבון ביצה		חצי לימון
	מלח				

אופן ההכנה:

שאל כל מבוגר, שגדל וחי בלוב, מה היה אוכל בבוקר, לאחר תפילת שחרית ולפני שהגיע לביתו לארוחת בוקר - ומייד יאמר: בוריק אחת או שתיים או לחלופין ספנז עם ביצה (האיידה כמרא - ומראה בשתי ידי על הגודל).

אמנם, הדבר הטעים הזה, נתפש היום כמקוש קלוריות, אבל אני לא מכיר אחד, שמזדמן לאור יהודה או לנתניה, ולא עובר בדוכן הבוריק ומעלים אחת או שתיים.

יש שמגדלים לעשות, ומבקשים מנה מיוחדת (קך ראיתי באור יהודה, ואינני מבין עד היום את הסיבה) - חצי לחם לבן חצוי לשניים, מרוח בפלפל ת'ומה או הריסה תוניסאית ובתוכו בוריק אחד או יותר ...

גם ילדי, בכל פעם שאני עובר ליד דוכן של בוריק או מתכנן לשם נסיעה, דורשים שאביא להם את המנה שלהם. הם תמיד מבקשים מהסבתא להכין את העלים (ממחיות מסוימת) כדי שאבא יכין לנו את הבוריק.

יש לבוריק לפחות 3 גרסאות, כולן עם אותה "אריזה" ובמילויים שונים - עם תפוחי אדמה, ביצה או מילוי שקדים לחג הפורים ואירועים שמחים.

היום ניתן להשיג את העלים מוכנים במרכולים השונים. גם אם זה לא הדבר האמיתי, הוא בהחלט חוסך זמן רב ומאפשר הכנה קלה של המאכל הקליל/כבד-טעים הזה.

נסו ותהנו!

הכנת הבוריק (כללי):

בסיר/מחבת עמוק למלא שמן עד לגובה כ 3-4 ס"מ לחמם עד למצב שבו נוצרות בועות כשזורקים פנימה חתיכת בצק קטנה

במקרה של מילוי תפוחי אדמה/שקדים:

מקפלים עלה לשניים ופורסים חזרה לקחת מן המילוי, חצי כף תפוחי אדמה/שקדים למרוח המילוי, לקפל ולהדק/לאטום הקצוות להניח בזהירות בשמן הרוחח לתת להיטגן עד להזהבת העלים והתקשות קלה של המילוי. להוציא ולהניח לספיגת השמן

במקרה של בוריק לפורים:

לאחר ירדת השמן, לטבול בנוזל הדבש ולהוציא.

במקרה של בוריק עם ביצה:

כאן צריכים מעט זריזות ידיים. שולקים ביצה לתוך כוס, בודקים אם היא כשרה (אין בה סימני דם) לוקחים עלה ומניחים בזהירות את חציו בשמן הרוחח ביד השנייה, שופכים בזהירות, את תוכן הכוס אל חצי העלה שבשמן מניחים בזהירות את החצי השני מעל החצי שבשמן. לאחר שמזהיבים העלים והביצה בפנים קשה מספיק (לפי הטעם האישי) מוציאים ומניחים לספיגת השמן.

הכנת הבצק לעלים:

לשפוך את החומרים לקערה להוסיף את המים לאט ללוש עד שמתקבל בצק מעט דליל להשאיר כ 3-4 שעות לנוח לחמם מחבת טפלון להעביר לאש נמוכה לקחת מעט מן הבצק בתנועה סיבובית למרוח את הבצק עם היד ממרכז המחבת כלפי חוץ ולאחר כיסוי שטח המחבת, ממתינים מס' שניות, עד שמתקבל עלה אפוי להוציא ולהניח להתקרר על צלחת כך, עד גמר הבצק

הכנת מילוי תפוחי אדמה:

מרתיחים את תפוח האדמה מרסקים עד לקבלת מחית לערבב את המחית עם הפלפל השחור והמלח

הכנת מילוי שקדים:

לטחון את האגוזים להוסיף את קליפת התפוח, חצי כפית הקינמון הטחון וחצי חלבון הביצה לערבב הכל יחד עד לקבלת עיסה רכה

הכנת הדבש:

להרתיח המים עם הסוכר, הלימון והווניל, עד לקבלת נוזל סמיך להשאיר על אש נמוכה (מוכן לטבולת הבוריק)

לזכרם

	<p>לע"נ אשתי, אמנו, סבתנו ואחותנו סינה גרבי ז"ל בת מזל נפטרה י"ח אייר במלאת 10 שנים לפטירתך וחסרונוך, עם געגועים ואהבה לבל יתוארו. תהיה נשמתך צרורה בצרור החיים. אוהבים: בעלך, ילדייך ונכדייך</p>
	<p>לע"נ בעלי, אבינו, סבנו, ואחינו משה גרבי (יוח) ז"ל אזכרת 3 שנים תתקיים ביום ה', כ"ח תמוז (48.05) בבית כ"נ "אוהל רחל", תלפיות 19, רמת גן</p>
	<p>במלאת 5 שנים לפטירת יקירתנו רינה גבסו ז"ל בת אורחה ואפרים חסון ז"ל תתקיים אזכרה ביום א', י"ב סיון תשס"ה (19.6.05) בשעה 19:15 בבית הכנסת "עץ חיים", אור יהודה</p>
	<p>במלאת שנתיים לפטירת בעלי, אבינו, אחינו וסבנו היקר מירי רפאל ז"ל תתקיים אזכרה ביום חמישי, כא' סיון, תשס"ד (28.7.05) תפילת מנחה וערבית וסעודת מצווה, רח' ביאליק 10, אור עקיבא</p>
	<p>במלאת 11 חודש לפטירת בעלי, אבינו, אחינו וסבנו היקר חיים לוי ז"ל תתקיים אזכרה ביום ג', י"ב תמוז (19.7.05). תפילת מנחה וערבית וסעודת מצווה תתקיימה בשעה 19:00 בבית הכנסת "אהבת שלום", עין התכלת, נתניה</p>
	<p>במלאת 26 שנים לפטירת אבינו, אחינו וסבינו היקר ר' יעקב (גובה) בן עטיה זצ"ל בן רחל וכלופה ז"ל נקיים אזכרה ביום ה', י"ד תמוז (21.7.05) בשעת מנחה וערבית, רוטשילד 53, בת-ים</p>
	<p>במלאת 11 חודשים לפטירת ר' אברהם פדלון זצ"ל רב הקהילה הלונית בבאר-שבע ומנהיגה הרוחנית במשך שנות דור תתקיים אזכרה ביום שני 'ד' בתמוז תשס"ה (11.7.05) בשעה 17:30 בבית-העלמין החדש בב"ש תפילת מנחה וערבית וסעודת מצווה בבית המשפחה ברח' ברנר 6 ב"ש</p>
	<p>במלאת 7 שנים לפטירת בעלי, אבינו וסבנו היקר בכור סופר ז"ל בן ג, זאלה ז"ל תתקיים אזכרה ביום ה', י"ד תמוז (21.7.05) בביתו, בר אילן 3, בת-ים בשעת מנחה וערבית.</p>

ר' פומרנץ יוסף ז"ל

הקורא הרגיל ירם בוודאי גבה למראה תמונה
ושם של אדם שאיננו נמנה עם בני העדה, במדור
זה.

יוסף פומרנץ ז"ל, היה האיש שדאג לארכיון
העיתונות של מרכז "אור שלום" ממקום עבודתו
באוניברסיטת בר-אילן.

יהודי ציוני, עבד בשעתו ב"קסטל" - בית המפד"ל,

הכיר רבים מאנשי יהדות לוב והעריץ את ר' פריג'א זוארץ זצ"ל.

הוא העריץ את העדה שלנו, אהב וישם רבים ממנהיגיה ובהם תפילת
"יום העצמאות".

אהב את השירה המזרחית בכלל והלונית בפרט, והיה טורח ואוסף
עבורנו כל מודעה וכל כתבה שהתפרסמו בעיתון "הצופה" ובעיתונים
אחרים שנפלו לידי.

עובד מסור ונאמן, מתנדב במד"א ובזק"א ובעל חסדים רבים.
נמנה עם הקוראים הנאמנים של "עאדא" וקרא בשקיקה כל אות וכל
שורה. שירת כחייל ברבנות הצבאית, ביחידת איתור גנדים, חזק
להביא רבים לקבורה במיוחד לאחר מלחמת יום הכיפורים.

הלך לעולמו ביום שבת, כ"ח ניסן והוא בן 61 בלבד.

יהי זכרו ברוך.

לזכר הורינו
גיטה רובין ז"ל
נפט' כ"ב אייר תשס"ה
אברמינו רובין ז"ל
נפט' יח' סיוון תשמ"ח
ת.נ.צ.ב.ה

הוועדה להנצחת זכרו של

ר' כמוס עגיב זצ"ל

מתכבד להזמין את קהל בני העדה
להילולא המסורתית השנתית
של מורנו ורבנו החה"ש
שתתקיים אי"ה

ביום שני, י"ג סיון, התשס"ה (20.6.05)
ב"ציאלת בושאיף" במושב זיתן.

העלייה לציון הרב זצ"ל תיערך
בבית העלמין בקריית שאול, בו ביום,
ביום שני, י"ג סיון תשס"ה (20.6.05)
בשעה 17:00.

בית כנסת "עולי לוב"
יפת 222, יפו

מתכבד להזמין את קהל בני העדה
להילולא המסורתית
של מורנו ורבנו החה"ש

ר' כמוס פלאח זצוק"ל

שתתקיים אי"ה
ביום חמישי, כ"א תמוז, התשס"ה (27.7.05)

בית הכנסת יהיה פתוח החל מהשעה 17:00
18:00 קריאת תהילים ומשניות
19:15 תפילת מנחה חגיגית
סעודת הודיה בשירה ופינט
20:30 תפילת ערבית חגיגית

פרטים אצל: גרבי חיים 03-5064995 054-5512607

התנחלות פנינת המדבר

תיאור התמונות:

1. השוק המקורה
2. מראה כללי של העיר והים
3. שוק הבקר